

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΔΡ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (1910 – 1989)

Ιούνιος 1954. Η πρώτη θεατρική παράσταση του Ε.Ε.Α. είναι γεγονός. Το θεατράκι δεν έχει κτισθεί ακόμη οπότε ως πλέον κατάλληλος χώρος για την παράσταση επιλέγεται το πίσω μέρος του Ανατολικού.

Μία επιλογή που αποδείχθηκε εξαιρετική αφού οι θεατές, με την πλάτη τους προς το Ανατολικό, έβλεπαν το σκηνικό της παραστάσεως και πίσω του το δάσος, μία υποβλητική σκηνή για ένα θαυμάσιο έργο, την Αντιγόνη του Σοφοκλέους (στο πρωτότυπο κείμενο).

Την υποβλητική αυτή ατμόσφαιρα συμπλήρωνε μία εξάισια μουσική που έδενε απόλυτα με το έργο και το περιβάλλον με πιο χαρακτηριστικό στοιχείο της τον ήχο των τυμπάνων.

Η μουσική αυτή ήταν του τότε καθηγητή Μουσικής του σχολείου, Γιάννη

Α. Παπαϊωάννου, η οποία αργότερα αποτέλεσε την βάση για ένα μεγάλο μουσικό του έργο.

Η επιτυχημένη αυτή παράσταση επαναλήφθηκε την επόμενη χρονιά (1955) στον ίδιο χώρο με τους ίδιους κατά το πλείστον μαθητές-ηθοποιούς.

Στην επάνω φωτογραφία εικονίζεται ο χορός σε χαρακτηριστική στάση μπροστά από το σκηνικό και στο βάθος το σκοτεινό δάσος. Δεν φαίνονται σ' αυτή την φωτογραφία οι θεατές, καθισμένοι σε καθίσματα που είχαν τοποθετηθεί στο πίσω μέρος του Ανατολικού ενώ κάποιοι άλλοι παρακολουθούσαν από τα παράθυρα της τραπεζαρίας. Επίσης, στο κέντρο της σκηνής υπήρχε ένας βωμός που έκρυβε τον κουλουριασμένο από κάτω υποβολέα, αναγκαίο συντελεστή κάθε παραστάσεως, ιδίως όταν οι ηθοποιοί είναι μαθητές και το κείμενο στα αρχαία ελληνικά.

9

Ο **Γιάννης Α. Παπαϊωάννου** γεννήθηκε το 1910 στην Καβάλα, σπούδασε πιάνο και σύνθεση στο Ελληνικό Ωδείο Αθηνών κοντά σε σπουδαίους μουσικούς και εξελίχθηκε σημαντικά έχοντας μεγάλη αγάπη και έφεση στην μουσική αλλά και με πολλή μελέτη και έρευνα.

Διετέλεσε καθηγητής Μουσικής στο σχολείο μας από το 1951 μέχρι το 1961 και όλες οι θεατρικές παραστάσεις εκείνης της περιόδου συνοδεύονταν από την δική του μουσική.

Στην φωτογραφία ο Γιάννης Α. Παπαϊωάννου διευθύνει την μικρή ορχήστρα στο πλάι του θεάτρου μας κατά την διάρκεια της παραστάσεως «Φιλοκτήτης» του Σοφοκλέους την 1η Ιουλίου 1957.

Το ευρύτερο διδακτικό του έργο είναι πολύ σημαντικό. Διετέλεσε καθηγητής στο «Ελληνικό Ωδείο», παρέδιδε ιδιαίτερα μαθήματα μέχρι τον θάνατό του και μαθητές του υπήρξαν μεγάλοι Έλληνες καλλιτέχνες (συνθέτες, διευθυντές ορχήστρας κ.ά.). Ήταν ο πρώτος που δίδαξε στην Ελλάδα τόσο τις παραδοσιακές όσο και τις νεώτερες τεχνικές συνθέσεως ασκώντας σημαντική επίδραση στην νεώτερη Μουσική Σχολή της Ελλάδος.

Κινήθηκε σε όλα τα είδη της μουσικής εκτός από την Όπερα και χαρακτηρίζεται ως ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες συνθέτες του 20ου αιώνα. Έτυχε προβολής, βραβείων και διακρίσεων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και το 1983 η Ακαδημία Αθηνών του απένειμε το «Αριστείον Καλών Τεχνών». Υπήρξε ιδρυτικό μέλος και Πρόεδρος επί σειρά ετών (1964-1975) του Ελληνικού Συνδέσμου Σύγχρονης Μουσικής (Ε.Σ.ΣΥ.Μ.) και άλλων μουσικών εταιρειών και συλλόγων.

Προς τιμήν του το Δημοτικό Ωδείο της γενέτειράς του Καβάλας έχει δώσει το όνομά του στην μεγάλη αίθουσα συναυλιών του και διοργανώνει κάθε χρόνο από το 2000 το καλλιτεχνικό Φεστιβάλ Γιάννη Α. Παπαϊωάννου.

Το 2004 το Μουσείο Μπενάκη τίμησε τον Γιάννη Παπαϊωάννου διοργανώνοντας στις αίθουσές του έκθεση με θέμα «Γιάννης Α. Παπαϊωάννου. Ο συνθέτης, ο δάσκαλος. Αναζήτηση και πρωτοπορία», η οποία εκτός των άλλων περιλάμβανε υλικό από το αρχείο του συνθέτη που δώρησε το 1990 στο Μουσείο η σύζυγός του Ειρήνη.

Η καλλιτεχνική του δημιουργία απαριθμεί περισσότερα από 200 έργα, από το 1931 μέχρι τον θάνατό του, στις 11/5/1989 στην Αθήνα. Είναι αξιοσημείωτο, ότι αν και άρχισε να συνθέτει σε ηλικία 13-14 ετών, δεν σώζονται έργα του προ του 1931, διότι τα κατέστρεψε θεωρώντας ότι ανήκουν στο προπαρασκευαστικό στάδιο της συνθετικής του δραστηριότητας.

Αρκετοί από τους μαθητές του στα Ανάβρυτα έχουμε εξαιρετικές αναμνήσεις από τα μαθήματα πιάνου που είχε την υπομονή και επιμονή να μας κάνει ο αείμνηστος καθηγητής μας, ο οποίος παραμένει σε όλους αλησμόνητος με το χαρακτηριστικό περπάτημα που έμπαινε στην τάξη, όπου με την καλωσύνη του και την υπομονή του προσπαθούσε, μέσα από ένα «δευτερεύον» μάθημα, να μας μεταδώσει την μεγάλη του αγάπη για την μουσική.

Χαρακτηριστική φωτογραφία του καθηγητή μας σε ώρα δημιουργίας.

Α.Π.